

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4C/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615203237
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Calko
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615203237.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd S V I D N Í K, samosudca JUDr. Michal CALKO, v právnej veci žalobcu K. E. nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto:

rozhodol:

Súd určuje, že úver zo zmluvy o úvere č. 8403191 uzavretej medzi účastníkmi konania, je bezúročný a bez poplatkov.

Súd určuje, že zmluvná podmienka, v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8.4.2009 č. zmluvy 8403191 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, vo výške 355,75 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok z návrhu v sume 99,50 eura na účet Okresného súdu Svidník, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov s príslušenstvom, ktorý odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 8.4.2009 zmluvu o úvere č. 8403191 na sumu 2 000,00 eur a túto mal vrátiť zvýšenú o poplatok vo výške 600,00 eur. Trvanie zmluvy bolo dohodnuté na 2 mesiace, spolu mal vrátiť žalovanému 2 600,00 eur. Žalobu ďalej odôvodnil tým ustanovením § 1 ods. 2 písm. e/ veta za bodkočiarkou zákona č. 258/2001 Z.z., .. ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver. Okrem toho poukázal, že so žalovaným uzavrel dňa 13.5. 2009 zmluvu o úvere č. 8403245 vo výške 250,00 eur, pričom trvanie zmluvy bolo dohodnuté na 3 mesiace. Ďalej, že podanou žalobou sa domáha určenia, že administratívny poplatok v zmluve č. 84103191, zo dňa 8.4. 2009, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poplatok vo výške 600,00 eur je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53

- 2 -

4C/111/2015

ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyiac je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia

spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Ku zmluvnej podmienke, ktorá názoru žalobcu neposkytuje dlžníkovi skutočné plnenie zo strany veriteľa sa SD EÚ vyjadril rozsudkom sp. zn. C-143/13 z 26.2. 2015 takto: 70. Totiž, stále s výhradnou overenia týmto súdom, niektoré okolnosti v spise zrejme naznačujú, že predmet sporu vo veci samej sa netýka primeranosti medzi výškou tohto poplatku a akýmkoľvek plnením poskytnutým veriteľom, keďže sa tvrdí, že neposkytuje nijaké skutočné plnenie, ktoré by mohlo predstavovať protihodnotu tohto poplatku, takže otázka primeranosti tohto poplatku nemôže vzniknúť. 71. Naopak, okolnosti v spise, ktorý Súdny dvor k dispozícii, nasvedčuje tomu, že spor vo veci samej sa zameriava na otázku dôvodov, ktoré dotknuté podmienky odôvodňujú a osobitne na otázku, či tieto podmienky musia byť, čo sa týka skutočnosti, že spotrebiteľovi ukladajú povinnosť zaplata vysokého poplatku, ktorý má zabezpečiť splatenie úveru, zatiaľ čo sa tvrdí, že toto riziko je už zabezpečené hypotékou a že banka výmenou za tento poplatok neposkytuje spotrebiteľovi skutočnú službu výhradne v jeho záujme, považované za nekalé v zmysle článku 3 smernice 93/13. 72. Nakoniec treba uviesť, že ak by vnútro štátny súd musel dospieť vzhľadom na skutočnosti poskytnuté Súdnym dvorom v odpovedi na položenú otázku k záveru, že dotknuté podmienky sú súčasťou hlavného predmetu zmluvy alebo, že sú v skutočnosti spochybnené z pohľadu primeranosti ceny alebo odmeny, nič to nemení na skutočnosti, že tieto podmienky musia byť v každom prípade posúdené z hľadiska ich prípadnej nekalej povahy, ak by sa malo konštatovať, čo musí tiež preskúmať vnútroštátny súd, že nie sú formulované jasne a zrozumiteľne. 77. Po druhé, čo sa týka podmienok, ktoré upravujú poplatok za riziko vzniká otázka, či dotknutá úverová zmluva uvádza transparentným spôsobom dôvody odôvodňujúce odmenu zodpovedajúcu tomuto poplatku, keďže sa spochybňuje povinnosť veriteľa poskytnúť skutočnú protihodnotu za získanie uvedeného poplatku, okrem prevzatia rizika nesplatenia úveru, ktoré je už údajne zabezpečené hypotékou. Nedostatok transparentnosti uvedenia dôvodov odôvodňujúcich tieto podmienky v zmluvách dotknutých vo veci samej je okrem toho zrejme potvrdená skutočnosťou, pripomenutou v bode 29 tohto rozsudku, že v predmetnej veci veriteľ navrhol dlžníkom nahradiť označenie uvedených podmienok označením poplatok za správu úveru bez toho, aby zmenil ich obsah.

Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si Pohotovosť nárokuje poplatky za úkony ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu ktorú ma spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako technickú podporu závisel na výške poskytnutého úveru. Pohotovosť vôbec nevysvetľuje prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho ktorému požičiava menej. Čo sa týka predmetného poplatku poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov 11C 42/2012 z 13.9.2013, ktorý rozhodol o tom, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetný rozsudok bol potvrdený Krajským súdom Prešov z 21.8.2014 sp. zn. 5Co 219/2013-91. Žalobca stotožnil sa s výkladom § 53a Občianskeho zákonníka tak ako ho vyjadril Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku zo dňa 10.9.2013 sp.zn. 14Co 321/2012 ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodovania. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (článok 3 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť je súd povinný preveriť z úradnej moci § 153 ods. 3 O.s.p., rozsudok SD EU C-240/98 - C-244/98, teda v tomto prípade sa nedá uvažovať o výsostnom práve spotrebiteľa, ktorý by nebol viazaný neprijateľnou podmienkou len za stavu kedy by sa ho výslovne určenia jej neplatnosti domáhal (§ 3 ods. 5 veta prvá

zákona č. 250/2007 Z.z. Neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem daný zákonom sa nepreukazuje. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Konkrétne podľa

§ 4 ods. 2 citovaného zákona v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať: g/ konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h/ ročnú úrokovú sadzbu, i/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov, k/ priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Predmetná zmluva ani jednu z týchto náležitostí neobsahovala. Podľa 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ - j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej poukázal na ustanovenie § 4 ods. 4 citovaného zákona podľa ktorého od spotrebiteľa veriteľ nemôže požadovať úrok alebo poplatky ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade ide o úver spotrebiteľský, nakoľko žalovaný sám zaškrtol účel úveru na zamestnanie, napriek tomu, že to nie je účel použitia úveru a využil tak nevedomosť žalobcu o dôsledkoch tohto jeho postupu. Žalovaný sústavne porušuje spotrebiteľské práva tým, že odopiera svojim zákazníkom domáhať sa vyrovnania vzniknutej nerovnosti v právach a povinnostiach voči profesionálnej nebankovej spoločnosti tým, že v zmluvách o úvere dopredu vyznačuje účel úveru iný, ako na osobnú spotrebu. V tejto súvislosti žalobca dal do pozornosti súdu rozhodnutie Ústredného Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie sp. zn. SK/0755/99/2012 a SK/0756/99/2012 z 27.5.2013 ktorý udelil spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. pokutu vo výške 30 000 eur pretože v prípade predmetnej zmluvy nedošlo k takémuto vyhodnoteniu a úver poskytnutý spotrebiteľke bol bez ďalšieho subsumovaný pod úpravu Obchodného zákonníka, čím bolo zhoršené postavenie spotrebiteľov vo vzťahu k zvýšenej právnej ochrane zabezpečenej právnym režimom zákona o spotrebiteľských úveroch, predovšetkým vo vzťahu k informáciám s ktorým je povinný veriteľ oboznámiť spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy, vo vzťahu k náležitostiam, k výške zákonom regulovanej odplaty a v neposlednom rade k neuvedeniu základného porovnávacieho údaju ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Uvedeným konaním došlo k naplneniu znakov nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 písmena a/, b/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, čím došlo k porušeniu § 7 ods. 7 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Na realizáciu nekalej obchodnej praktiky zo strany účastníka konania reagovala aj rozhodovacia prax súdov ktorá vyhodnotila takéto inštruovanie účastníka konania ako protiprávne. V uznesení Krajského súdu Prešov z 26.5.2011 sp. zn. 6Co 84/2011 sa uvádza, že konanie ktorým sa presviedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so Smernicou č. 2005/2009 ES z 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže naplňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. Európska komisia v liste adresovanom Slovenskej republike Výzva - porušenie č. 2012/4165 uvádza: napríklad v zmluvách ktoré používala spoločnosť Pohotovosť bola uvedená vopred formulovaná zmluvná podmienka, že účelom zmluvy je výkon podnikania, výkon povolania, alebo výkon zamestnania hoci sa úver poskytoval spotrebiteľovi. Nie je však jasné prečo sa v zmluvách uvádza údajný účel v podobe výkonu podnikania, povolania či zamestnania a prečo ho spotrebiteľia akceptujú a potvrdzujú ho svojim podpisom. Pokiaľ sa sťažovatelia k tejto skutočnosti vyjadrili, uvádzali, že takéto účely boli v zmluvách uvádzané z iniciatívy poskytovateľa úveru. Sťažovatelia niekedy spresnili informácie a uviedli, že zástupca poskytovateľa úveru uviedol, že spotrebiteľ peniaze nedostane, pokiaľ nebude súhlasiť s uvedením iného ako spotrebiteľského účelu v zmluve. V niektorých prípadoch bol tento účel dokonca dopísaný poskytovateľom úveru po podpísaní zmluvy. Z pohľadu žalobcu ide o absolútne neprijateľné správanie spoločnosti Pohotovosť s.r.o., ktorá napriek sankciám za úmyselné znevýhodnenie svojich zákazníkov. Žalobe navrhol vyhovieť - určiť, že

- 4 -
4C/111/2015

úver zo zmluvy o úvere č. 8403191 uzavretej medzi účastníkmi konania, je bezúročný a bez poplatku, určiť, že zmluvná podmienka, v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8.4.2009 č. zmluvy 8403191 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Uplatnil trovy konania.

Žalovaná nepripojila sa k žalobe.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. boli splnené podmienky, aby súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom, žalovaného ktorý neúčast' ospravedlnil, vo veci podal písomné vyjadrenie.

Súd vo veci prihliadol na obsah spisu, listinné dôkazy a zistil tento skutkový stav :

Zo zmluvy o úvere č. 8403191 zo dňa 8.4. 2009 vyplýva, že táto bola uzavretá medzi veriteľom Pohotovosť s.r.o., IČO: 35 807 598 a dlžníkom E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, podľa ktorej veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 2 000 eur/60 252,- Sk a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 600 eur/18 075,60 Sk, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 2 600 eur/78,327,60 Sk v 02 mesačných splátkach po 1 300 eur/39 163,80,- Sk počnúc dňom 14.5.2009. Zmluva je účastníkmi podpísaná.

Zo zmluvy o úvere č. 8403245 zo dňa 13.5. 2009 vyplýva, že táto bola uzavretá medzi veriteľom Pohotovosť s.r.o., IČO: 35 807 598 a dlžníkom E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, podľa ktorej veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 250 eur/7 531,50 Sk a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 107 eur/3 323,98 Sk, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 357 eur/10 754,98 Sk v 03 mesačných splátkach po 119 eur/3 584,99 Sk počnúc dňom 14.6.2009. Zmluva je účastníkmi podpísaná.

Žalovaný podal vyjadrenie z obsahu ktorého vyplýva, že sporné zmluvy o úvere nemožno považovať za zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je možné na nich aplikovať výlučné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Poukázal, že žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom dve zmluvy v roku 2009 v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka za účelom zamestnania čím bol vyňatý spod ochrany, ktorá sa poskytuje spotrebiteľom. Ustanovenie § 497 a nasl. patrí medzi kogentné od ktorých sa nie je možné odchyliť, v danom prípade je možné výlučne aplikovať Obchodný zákonník. Podľa ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy - spotrebiteľom je fyzická osoba ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dňa 13.5.2009 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcom ako dlžníkom zmluvu o úvere č. 8403245 na základe ktorej poskytol žalobcovi úver vo výške 250 eur zvýšený o odplatu 107 eur. Dňa 8.4.2009 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcom ako dlžníkom zmluvu o úvere č. 8403191 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 2 000 eur zvýšený o odplatu 600 eur. Vo veci nešlo o zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie je možné žiadať aby obsahovala náležitosti ktoré sa ako obligatórne nevyžadujú. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru dobrej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD C-464/2001). Žalovaný žalobcu riadne oboznámil so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru pričom žalobca pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane Všeobecných podmienok. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere t.j. sú vytlačené na zadnej strane každého rovnopisu zmluvy o úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je možné zmluvu o úvere posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a aj preto je žalovaný toho názoru, že predmetná zmluva o úvere nemusí obsahovať RPMN. Žalovaný je

- 5 -

4C/111/2015

presvedčený, že zmluva č. 8403245 a zmluva o úvere č. 8403191 nie sú zmluvami o spotrebiteľskom úvere, nie je namieste hovoriť o výške odplaty za poskytnutý úver ako o neplatnom právnom úkone a teda jeho priamom rozpore so zákonom nakoľko neexistuje dôvod na základe ktorého by mal byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho žalovaný poukázal na skutočnosť, že v pokračovaní konania bráni prekážka veci rozhodnutej. O nárokoch pri oboch zmluvách bolo už raz rozhodnuté a teda rez iudicata predstavuje neodstrániteľnú prekážku, na ktorú je súd povinný prihliadať počas ktorejkoľvek časti konania. O nároku zo zmluvy o úvere č. 8403245 Stály rozhodcovský súd rozhodol 12.4.2010 v rozhodcovskom rozsudku SR 01911/10 a o nároku v zmluve o úvere č. 8403191 rozhodol dňa 27.10.2010 rozhodcovským rozsudkom pod sp. zn. SR 23054/09 v oboch rozhodnutiach bol priznaný nárok navrhovateľa, tieto sú právoplatné a vykonateľné. Z rozhodcovského rozsudku je jasné, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu ako platný a odplatný právny úkon a na jeho základe

priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z hľadiska rez iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v tomto prípade rez iudicata naďalej existuje. Žalovaný je toho názoru, že ak procesné podmienky nie sú splnené konanie vykazuje nedostatky a medzi neodstrániteľné nedostatky patrí aj rez iudicata. Súd by mal konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania. Medzi účastníkmi konania je nesporné, že žalovaný poskytol na základe zmluvy o úvere č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 žalobcovi úver vo výške 250 eur istina, žalobca do dnešného dňa zaplatil len 100 eur. Dňa 8.4.2009 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcom zmluvu ako dlžníkom č. 8403191 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 2 000 eur pričom z daného úveru bolo uhradených 50 eur. Je teda zrejmé, že žalovaný ma voči žalobcovi vrátenie istiny zo zmluvy č. 8403245 v sume 250 eur a zmluvy o úvere č. 8403191 sumu 1 950 eur. Žalobu navrhol zamietnuť.

Z rozsudku Súdneho dvora (deviata komora) z 26.2.2015 - smernica 93/13/EHS nekalé podmienky v zmluvách uzatvorené medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom článok 4 ods. 2 - posúdenie nekalej povahy zmluvných podmienok - vylúčenie podmienok týkajúcich sa hlavného predmetu zmluvy alebo primeranosti ceny alebo odmeny, pokiaľ sú tieto podmienky jasné a zrozumiteľné - podmienky, ktoré obsahujú poplatok za riziko vyberaný veriteľom a oprávňujú ho za určitých podmienok jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu vo veci C-143/13 ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEU, ktorý súvisí s konaním Bogdan Matei/Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank Románia, s.a. odstavce: 70. Totiž, stále s výhradnou overenia týmto súdom, niektoré okolnosti v spise zrejme naznačujú, že predmet sporu vo veci samej sa netýka primeranosti medzi výškou tohto poplatku a akýmkoľvek plnením poskytnutým veriteľom, keďže sa tvrdí, že neposkytuje nijaké skutočné plnenie, ktoré by mohlo predstavovať protihodnotu tohto poplatku, takže otázka primeranosti tohto poplatku nemôže vzniknúť. 71. Naopak, okolnosti v spise, ktorý Súdny dvor k dispozícii, nasvedčuje tomu, že spor vo veci samej sa zameriava na otázku dôvodov, ktoré dotknuté podmienky odôvodňujú a osobitne na otázku, či tieto podmienky musia byť, čo sa týka skutočnosti, že spotrebiteľovi ukladajú povinnosť zaplata vysokého poplatku, ktorý má zabezpečiť splatenie úveru, zatiaľ čo sa tvrdí, že toto riziko je už zabezpečené hypotékou a že banka výmenou za tento poplatok neposkytuje spotrebiteľovi skutočnú službu výhradne v jeho záujme, považované za nekalé v zmysle článku 3 smernice 93/13. 72. Nakoniec treba uviesť, že ak by vnútro štátny súd musel dospieť vzhľadom na skutočnosti poskytnuté Súdny dvorom v odpovedi na položenú otázku k záveru, že dotknuté podmienky sú súčasťou hlavného predmetu zmluvy alebo, že sú v skutočnosti spochybnené z pohľadu primeranosti ceny alebo odmeny, nič to nemení na skutočnosti, že tieto podmienky musia byť v každom prípade posúdené z hľadiska ich prípadnej nekalej povahy, ak by sa malo konštatovať, čo musí tiež preskúmať vnútroštátny súd, že nie sú formulované jasne a zrozumiteľne. 77. Po druhé, čo sa týka podmienok, ktoré upravujú poplatok za riziko vzniká otázka, či dotknutá úverová zmluva uvádza transparentným spôsobom dôvody odôvodňujúce odmenu zodpovedajúcu tomuto poplatku, keďže sa spochybňuje povinnosť veriteľa poskytnúť skutočnú protihodnotu za získanie uvedeného poplatku, okrem prevzatia rizika nesplatenia úveru, ktoré je už údajne zabezpečené hypotékou. Nedostatok transparentnosti uvedenia dôvodov odôvodňujúcich tieto podmienky v zmluvách dotknutých vo veci samej je okrem toho zrejme potvrdená skutočnosťou, pripomenutou v bode 29 tohto rozsudku, že v predmetnej veci veriteľ navrhol dlžníkom nahradiť

- 6 -

4C/11/2015

označenie uvedených podmienok označením poplatok za správu úveru bez toho, aby zmenil ich obsah.

V konaní pred súdom žalobca zotrval na žalobe a jej dôvodoch tým, že sa domáhajú určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov keďže predmetná zmluva o úvere neobsahuje zákonom predpísané náležitosti konkrétne konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu, tak isto rozpis splátok, RPMN, priemernú hodnotu RPMN a absenciu týchto náležitostí zákon považuje takýto úver za bezúročný a bez poplatkov. K neprimeranej podmienke doplnil, že táto už bola okresným súdom viackrát vyhlásená za neprimeranú.

V danom prípade vzhľadom na argumentáciu žalovanej strany bolo potrebné sa vyporiadať s námietkou nedostatku podmienky konania právoplatne rozsúdenej veci spôsobom ako túto vyššie prezentoval žalovaný, teda ak by zmluva o úvere č. 8403191 obsahovala zákonom predpísané náležitosti o ochrane spotrebiteľa, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, zmluva o úvere ma formulárovú predtlač vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru vrátane rozhodcovskej doložky o riešení sporov v rozhodcovskom konaní čo pre dlžníka - spotrebiteľa predstavuje neprimeranú záťaž ako slabšej strany v

konaní. Preto argumentácia, že vo veci bolo rozhodnuté v rozhodcovskom konaní nemá opodstatnenie. Súd však prijal záver že vo veci sú podmienky pre konanie a vo veci konal ohľadom zmluvy č. 8403191. Nakoľko v žalobnom návrhu žalobca poukázal aj na druhú zmluvu č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 súd toto zobral na zreteľ pričom o tejto nežiadal konať ani súd nekonal. Žalobca sa výslovne domáhal svojho práva ako spotrebiteľ ku zmluve o úvere č. 8403191 spôsobom ako toto prezentoval v žalobe, preto súd v tejto intencii konal a rozhodol. Rozhodnutie vo veci nevytvára prekážku na strane žalovaného domáhať sa svojho nároku voči žalovanému ak je tento presvedčený o svojom nároku. Je nepochybné, že úverová zmluva č. 8403191 zo dňa 8.4.2009 je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Žalobca doložil do spisu rozsudok Okresného súdu Prešov z 13.9.2013 sp. zn. 11C 42/2012-46 v konaní o neplatnosť úverovej zmluvy a neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa ktorého okresný súd určil, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8.12.2010 č. zmluvy 802200137 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ďalej rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.8.2014, ktorý vo veci o neplatnosť zmluvnej podmienky a neprijateľnú zmluvnú podmienku potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 42/2012-46 zo dňa 13.9.2013 z obsahu ktorého vyplýva, ...i odvolací súd zastáva názor, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou keďže dodávateľ požaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a nie je v jeho záujme. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme.

Súd dáva do pozornosti sporovým stranám, že ustálená súdna prax totiž § 4 ods. 2a/zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov., ak je to možné treba uviesť aj súčet týchto platieb vykladá jednoznačne v tom zmysle, že údaj suma je v spotrebiteľskej zmluve potrebné uviesť u každej položky t.j. sumu istiny, sumu úrokov, ako aj sumu rôznych poplatkov. Zároveň je v zmysle dikcie predmetného ustanovenia potrebné v spotrebiteľských zmluvách uviesť aj termíny splátok istiny, termíny splátok úrokov ako aj termíny splátok iných poplatkov - ak je to možné treba uviesť aj súčet týchto platieb (napr. bankami často používaná tzv. anuitná splátka - obsahuje istinu + úrok za príslušné obdobie). Zároveň poukazuje na uznesenie Krajského súdu Trnava 10CoE/313/2010-44 - podľa takéhoto ustanovenia, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ak je to možné, je treba uviesť aj súčet týchto platieb. Z náležitostí zhora tie pred bodkočiarkou sú obligatónnymi (povinnými), teda s následkom neplatnosti zmluvy a nedovolenosti od nej odvodzovanej požiadavky na plnenie v prípade

- 7 -

4C/111/2015

ich absencie, kým uvedenie ďalších zákonná úprava viaže na možnosť tak urobiť. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) pritom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2a, zákona č. 258/2001 Z.z. účinnom do 31.12.2007 vrátane, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami suma, počet a termíny splátok viaže ku každej z tém uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Neplnením uvedeného účelu preto nemôže urobiť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie súhrnej sumy úrokov.

Obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú zákonom upravené najmä v § 4 ods. 2,3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať, alebo dodaný tovar alebo poskytnutá služba Vzhľadom na to, že odporca navrhovateľke úver poskytol a navrhovateľka poskytnutý úver čerpala, je zrejme, že bez ohľadu na splnenie podmienok podľa § 2 a 3 zákona, zmluva je platná. Ďalej podľa § 4 ods. 5 Zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Zistený stav súd právne uzatvára:

Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ až s/ zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem

všeobecných náležitosti a) musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresa trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok
- 8 - 4C/111/2015

podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a),b),d) až j), k),a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná (§ 53c Občianskeho zákonníka).

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka)

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje

- 9 -

4C/111/2015

alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (§ 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm.

u/zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi (§ 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 ods. 1 zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné

znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 zákona číslo 250/2007 Z.z.o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Zákonom - novelou č. 568/2007 Z.z. od 1.1. 2008 k zákonu o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. zavedený inštitút priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 4 ods. 2 písm. k/ zákona číslo 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu podpisu priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

Podľa § 4 odsek 3 znie zákona číslo 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov."

Podľa § 8aa Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2008 Zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej

- 10 -

4C/111/2015

percentuálnej miery nákladov [§ 4 ods. 2 písm. k)] do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2.

Súd poukazuje na ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu podpísania úverovej zmluvy súd a dopĺňa - od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka - spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplikatívny príkladný, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka - neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka - zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka - spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ust. § 53 a § 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj ust. § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy a ust. § 57 tohto zákona do 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, § 879 f ods. 4 Občianskeho zákonníka - ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ust. § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do 3 mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.. Úver je nevyhnutné považovať za bezúročný pretože v zmluve neboli uvedené úroky tak, ako to vyplýva z ust. § 4 ods. 5 Zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu podpisu úverovej zmluvy. Ďalej citované ustanovenie Občianskeho zákonníka predstavuje prechodné ustanovenia k úpravám účinným do 1. apríla 2004, pričom zmluva bola uzatvorená 8.4.2009.

Súd s prihliadnutím na obsah spisu, listinné dôkazy, rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Žalobe vyhovel nakoľko bolo preukázané, že medzi sporovými stranami bola uzavretá úverová zmluva č.8403191 zo dňa 8.4.2009, z tejto vyplýva, že táto bola uzavretá podľa ustanovenia § 497 a násl. Zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonníka v znení neskorších predpisov medzi veriteľom - odporcom a navrhovateľom ako dlžníkom, podľa tejto veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi úvere v sume 2000,00 eura/60 252,00 Sk a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 600 eur/18 075,60 Sk, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 2 600 eur/78,327,60 Sk v 02 mesačných splátkach po 1 300 eur/39 163,80,- Sk počnúc dňom 14.5.2009. Ďalšie náležitosti zmluva neobsahuje, preto zároveň určil, že úver podľa predmetnej úverovej zmluvy je bezúročný a bez

poplatkov, nakoľko nespĺňa náležitosti podľa citovanej právnej kvalifikácie, taktiež podľa Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bodu 10 - dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi všetky náklady za uplatnené nároky z titulu jeho dlhu voči nemu na základe tejto zmluvy a to jednak mimosúdnou cestou a jednak v súdnom konaní, bodu 13 - dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Okrem toho táto textová časť je písaná malými písmenami. Právnym titulom žaloby je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení novely č. 568/2007 Z. z. v zmysle ktorej od 1.1. 2008 bol zavedený inštitút priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom úverová zmluva zo dňa 8.4.2009 údaj o priemernej hodnote RPMN neobsahuje, podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z.z., v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnenú podľa § 7a ods. 2 citovaného zákona. Teda ak zoberieme do úvahy § 4 ods. 3 písm. b) druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy tento ustanovuje - ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 2 písm. a, b, t

- 11 -

4C/111/2015

až j, k, l poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ministerstvo financií priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov zverejnilo po prvýkrát v roku 2008 dňa 29.4. 2008 na svojej webovej strane so stavom ku dňu 31.3. 2008. Z vyššie uvedeného je zreteľne, podľa § 8a zákona č. 258/2001 Z.z.- právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov. Podľa §8aa (prechodné ustanovenia k úpravám účinným o 1. januára 2008) ods.1 zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§4 ods. 2 písm. k)do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2., ods. 2 - ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008, vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Zmluva neobsahuje výšku úroku pričom podľa § 2 písm. c/zákona číslo 258/2001 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie - celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru s výnimkou (uvedené v bodoch 1 až 5), podľa § 4 ods. 2 písm. h/zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu, v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že argumentácia navrhovateľa, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov má právne opodstatnenie, vrátane určenie, že poplatok za náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľný, ďalej, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8.4.2009 o tej časti poplatku ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku má opodstatnenie preto bolo potrebné navrhovateľovi prisvedčiť opodstatnenosť jeho tvrdení spôsobom ako je vyššie uvedené z pohľadu citovanej právnej kvalifikácie.

Z pohľadu zmluvy o úvere a celkového vyčíslenia poplatku za úver je zrejme, že poskytnutý úver 2000,00 eura zvýšený o poplatok na sumu 600,00 eura je v rozpore s dobrými mravmi, administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľný. Súd prvej inštancie poukazuje na rozsudok Súdného dvora z 27.2. 2014 vo veci sp. zn. C-470/12, bod 41 v ktorom súdny dvor výslovne deklaroval, že možnosť súdu skúmať nekalosúťažné podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takého preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21.novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Z. s.l-10875, bod 32 a Mostaza Claro, C -168/05,Zb.s.l-10421, bod 25).

Ustanovenia občianskeho zákonníka obsahujú demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednaní v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Taktiež zmluvná podmienka, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná.

Taktiež argumentácia navrhovateľa, že vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, s ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34 rozsudku) má opodstatnenie.

- 12 -

4C/111/2015

Naliehavý právny záujem navrhovateľa ako spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vyplýva priamo zo zákona (§ 53a Občianskeho zákonníka), teda týmto určením sa napĺňa Smernica Rady č.93/13/EHS z 5.4.21993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd pri posudzovaní predmetu sporu prihliadol aj na stanoviska, ústne podania oboch sporových strán ďalej k uzavretiu úverovej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom došlo 8.4.2009, teda ak v úverovej zmluve nebol uvedený údaj o konečnej splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu; výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov v súlade s už citovanou právnou kvalifikáciou postup odporcu nie je možné hodnotiť inak ako konanie v úmysle obísť ochranu spotrebiteľa.

Vykonané dokazovanie potvrdilo hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v tom, že si Pohotovosť nárokuje poplatky za úkony ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu ktorú ma spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako technickú podporu závisel na výške poskytnutého úveru. Pohotovosť vôbec nevysvetľuje prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho ktorému požičiava menej. Čo sa týka predmetného poplatku na tento stav už poukázal rozsudok Okresného súdu Prešov 11C 42/2012 z 13.9.2013, ktorý rozhodol o tom, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetný rozsudok bol potvrdený Krajským súdom Prešov z 21.8.2014 sp. zn. 5Co 219/2013-91. Žalobca stotožnil sa s výkladom § 53a Občianskeho zákonníka tak ako ho vyjadril Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku zo dňa 10.9.2013 sp.zn. 14Co 321/2012 ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedentný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodovania. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (článok 3 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť je súd povinný preveriť z úradnej moci § 153 ods. 3 O.s.p., rozsudok SD EU C-240/98 - C-244/98, teda v tomto prípade sa nedá uvažovať o výsostnom práve spotrebiteľa, ktorý by nebol viazaný neprijateľnou podmienkou len za stavu kedy by sa ho výslovné určenia jej neplatnosti domáhal (§ 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. Neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem daný zákonom sa nepreukazuje

Preto na základe toho bolo potrebné rozhodnúť ako je vyššie uvedené.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal preto vyslovil, že neúspešný žalovaný je povinný zaplatiť úspešnému žalobcovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 355,75 eura, ktoré pozostávajú - z trov právneho zastúpenia pri spojení dvoch vecí a to dvoch vecí s neurčitou hodnotou čo predstavuje podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z., (ďalej len AT) odmenu 64,54 eura pričom zo spojenej veci účtuje podľa (13 ods. 3/AT) - 1/3 čo predstavuje za 1 úkon právnej služby odmenu 21,51 eura ($64,54 : 1/3 = 21,51$) a spolu odmena za 1 úkon právnej služby za spojené veci predstavuje 86,05 eura ($64,54 + 21,51 = 86,05$ eura) a 8,39 eura paušál, od 1.1.2016 podľa nového výpočtového základu AT (výpočtový základ 858 eur) pri takto spojenej veci odmenu 99 eur ($66 + 33 = 99$ eur) a 8,58 eura paušál a pri vykonaných úkonoch: - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady

- 13 -
4C/111/2015

s klientom (§13a ods. 1 písm. a/AT) - 86,05 eura, paušál 8,39 eura, návrh (žaloba) (§13a ods. 2 písm. b/AT) - 86,05 eura, paušál 8,39 eura, zast. pri pojednávaní 17.2. 2016 (§13a ods. 1 písm. d/AT) - 99,00 eur, paušál 8,58 eura. Odmena advokáta spolu bez DPH - 296,46 eura, DPH 20 % -59,29 eura. Odmena advokáta spolu s DPH - 355,75 eura.

Podľa osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty zdaniteľnou osobou je JUDr. Igor Šafranko, identifikačné číslo pre daň SK:1031237812, platiteľom dane od 1. marca 2005, vydal Daňový úrad Prešov 1.

Náhradu trov konania žalovaný je povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Igora Šafranka, VÚB Prešov, číslo účtu: SK72 0200 0000 0000 4294 9572, BIC: SUBASKBX, VS 21815, spôsobom ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Nakoľko predmet sporu má spotrebiteľský charakter, žalobca podľa § 4 ods. 2 písm.za/zákona číslo 71/1992 Z., o súdnych poplatkoch je od poplatku osobne oslobodený, preto poplatková povinnosť prechádza na žalovaného, pričom súdny poplatok predstavuje podľa položky 1, písm. b/sadzobníka súdnych poplatkov výšku poplatku v sume 99,50 eura. Preto vyslovil, že žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eura na účet Okresného spolu Svidník, podľa platobného predpisu, do 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Svidník, Sovietskych hrdinov 200/35, 089 01 Svidník na Krajský súd Prešov a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

- 14 -

4C/111/2015

- d) d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.